

# Iliya — Lamba Tara

## *Annabin Ya Yi Karya*

Jeff Pippenger

2023-10-11

Mun kammala makalar da ta gabata da wani nassi da yake magana game da “ruhun karya.” Abin da yake biye yana daya daga cikin sakin layi daga wannan nassi.

“Masu hidima marasa tsarkakewa suna shirya kansu a gāba da Allah. Suna yabon Almasihu da allahn wannan duniya a cikin numfashi guda. Yayinda suke iƙirarin karɓar Almasihu, suna rungumar Barabbas, kuma ta ayyukansu suna cewa, ‘Ba wannan Mutumin ba, sai Barabbas.’ Bari dukan masu karanta waɗannan layukan su yi hattara. Shaidan ya yi takama da abin da zai iya yi. Yana zaton zai warware haɗin kan da Almasihu ya yi addu’a ya kasance a cikin iƙilisiyarsa. Yana cewa, ‘Zan fita in zama ruhun karya domin in ruɗi waɗanda zan iya, in soki, in hukunta, in kuma karkatar da gaskiya.’ Bari ɗan yaudara da shaidar karya ya sami karɓuwa daga iƙilisiya wadda ta sami babban haske, manyan shaidu, kuma wannan iƙilisiya za ta ƙi saƙon da Ubangiji ya aiko, ta kuma karɓi maganganu marasa hankali ƙwarai da zato-zaton karya da koyarwoyin karya. Shaidan yana yi wa wawancinsu dariya, gama ya san abin da gaskiya take.” Testimonies to Ministers, 409.

A yarda “ɗan yaudara da shaidar karya ya sami karɓuwa a cikin iƙilisiya wadda ta sami babban haske, manyan shaidu, kuma wannan iƙilisiya za ta yar da saƙon da Ubangiji ya aiko, ta kuma karɓi zarge-zarge marasa hankali ƙwarai da zato-zato na karya da koyarwowa na karya.” A shekara ta 1863, Adventism na Millerite ya “koma” ga marar-hankali kuma ƙaryar hanyar fassara da Furotestantanci mai ridda ya yi amfani da ita, ya kuma ƙi tantancewar William Miller game da lokatai bakwai na Leviticus ashirin da shida. Batun “komawa” an wakilta shi ta wurin ‘yan tawaye a Littafin Lissafi goma sha huɗu, sa’ad da suka ƙudura su zaɓi shugaba su koma Masar.

Sai suka ce wa juna, Mu zaɓi shugaba, mu koma Masar. Lissafi 14:4.

Batun “komawa” zuwa ga Furotesta masu ridda shi ma Irmiya ya wakilta, sa’ad da a sura ta goma sha biyar aka gaya masa cewa Furotesta da suka fāɗi za su iya komawa gare shi, amma shi kuwa ba zai “komawa” gare su ba.

Ban zauna cikin taron masu ba’a ba, ban kuma yi farin ciki tare da su ba; na zauna ni kaɗai saboda hannunka; gama ka cika ni da fushi. Don me zafina yake dawwamamme, raunina kuma marar warkewa, wanda ya ƙi samun waraka? Za ka zama mini kamar maƙaryaci ne ƙaƙaf, kamar ruwaye masu ƙarewa? Saboda haka ga abin da Ubangiji ya ce, In ka komo, sai in komo da kai, za ka kuma tsaya a gabana; in kuma ka fitar da abin daraja daga cikin marar amfani, za ka zama kamar bakina; su komo gare ka, amma kai kada ka komo gare su. Zan mai da kai ga wannan jama’a kamar katanga mai ƙarfi ta tagulla; za su yi yaƙi da kai, amma ba za su rinjaye ka ba; gama ina tare da kai domin in cece ka, in kuma kuɓutar da kai, in ji Ubangiji. Irmiya 15:17–20.

Watakila mafi bayyanannen misalin annabci na fa'idar rashin komawa ga Furotesta mai ridda yana samuwa ne a cikin labarin annabin marar biyayya, wanda ya isar da sakon tsawatawa ga Yerobowam, sarki na farko na kabilu goma na arewa.

Sai sarki ya ce wa mutumin Allah, Ka zo gida tare da ni, ka huta, ni kuwa zan ba ka lada. Amma mutumin Allah ya ce wa sarki, Ko da za ka ba ni rabin gidanka, ba zan shiga tare da kai ba, ba kuwa zan ci gurasa ko in sha ruwa a wannan wuri ba: gama haka aka umarce ni ta wurin maganar Ubangiji, cewa, Kada ka ci gurasa, kada ka sha ruwa, kada kuma ka komo ta hanyar da ka bi ka zo ba. Sai ya tafi ta wata hanya dabam, bai kuwa komo ta hanyar da ya bi ya zo Betel ba. 1 Sarakuna 13:7–10.

An gaya wa annabin marar biyayya daga wurin Allah kada ya komo ta hanyar da ya bi ya zo. Adventism na Millerite ya fito ne daga Furotesta wadda Sardis ke wakilta, kuma bai kamata su koma ba. Ko da yake annabin marar biyayya ya sani sarai kada ya komo ta hanyar da ya bi ya zo, sai wani annabin karya na mulkin Yerobowam ya gaya masa cewa Allah ya fada cewa annabin marar biyayyar ya kamata ya komo gidan annabin karya ya ci abinci tare da shi. Duk da ja-gorar Allah, ya yi wannan abu din kwarai. Da zarar ya fara cin abincin annabin karya, Littafi Mai Tsarki ya bayyana a fili cewa annabin Samariya ya yi karya.

A lokacin kuwa wani tsohon annabi yana zaune a Betel; sai 'ya'yansa suka zo suka ba shi labarin dukan ayyukan da mutumin Allah ya yi a wannan rana a Betel. Har ila yau, kalmomin da ya fada wa sarki, su ma suka fada wa ubansu. Sai ubansu ya ce musu, Wace hanya ya bi? Gama 'ya'yansa sun ga hanyar da mutumin Allah, wanda ya zo daga Yahuza, ya bi. Sai ya ce wa 'ya'yansa, Ku yi mini sirdi wa jaki. Sai suka yi masa sirdi wa jakin; ya hau a kansa, ya tafi bin mutumin Allah, ya kuwa same shi yana zaune a karkashin itacen oak. Sai ya ce masa, Kai ne mutumin Allah wanda ya zo daga Yahuza? Sai ya ce, Ni ne. Sa'an nan ya ce masa, Ka zo gida tare da ni, ka ci abinci. Sai ya ce, Ba zan iya komawa tare da kai ba, ko in shiga tare da kai ba; haka kuma ba zan ci abinci ba ko in sha ruwa tare da kai a wannan wuri. Gama an fada mini ta wurin maganar Ubangiji cewa, Ba za ka ci abinci ba, ba za ka sha ruwa ba a can, ba kuma za ka komo ta hanyar da ka zo ba. Sai ya ce masa, Ni ma annabi ne kamar kai; mala'ika kuwa ya yi mini magana ta wurin maganar Ubangiji, yana cewa, Ka komo da shi tare da kai gidanka, domin ya ci abinci ya kuma sha ruwa. Amma ya yi masa karya. Saboda haka ya koma tare da shi, ya kuwa ci abinci a gidansa, ya sha ruwa. 1 Sarakuna 13:11–19.

Annabin da ya yi rashin biyayya ya ci ya kuma sha tare da annabin karya na Samariya, ma'ana ya karfi sakon annabi mai ridda, ya kuma fi sakon Ubangiji. Wato sakon da ya isar da aminci a wannan rana daya. Ya san sarai cewa bai kamata ya komo ba, amma duk da haka ya yi haka. Sister White ta sanar da mu cewa idan “dan ruƙu da shaidar karya ya sami karbuwa daga ikilisiya wadda ta sami babban haske, manyan hujjoji, to wannan ikilisiya za ta watsar da sakon da Ubangiji ya aiko.” A tarihin Millerite, mala'ika na fari ya haskaka duniya da ɗaukakarsa. A cikin 1840, an kai sakon mala'ika na fari zuwa kowace tashar mishan a duniya.

“Labarin zuwan Ubangiji nan ba da dadewa ba cikin iko da ɗaukaka mai girma zuwa duniyarmu gaskiya ne, kuma a shekara ta 1840 an ɗaga muryoyi da yawa wajen shelarsa.” Manuscript Releases, juzu'i na 9, 134.

Ba da dadewa ba bayan haka, Adventism na Miller ya koma ga “ƙaryar” tsarin fahimta na Furotesta ridda, kuma ya watsar da “saƙon Ubangiji” wanda Allah ya aiko ta hannun William Miller. Sun watsar da saƙon Musa kamar yadda Iliya ya gabatar da shi, kuma “ƙaryar” da aka karɓa tun farko a tarihin Adventism na Miller ita ce take wakiltar “ƙaryar” da ake gaskatawa a ƙarshe; “ƙaryar” da take kawo rudani mai ƙarfi a kan Adventism na Laodicea.

Kuma tare da dukan ruɗin rashin adalci a cikin waɗanda suke halaka; domin ba su karɓi ƙaunar gaskiya ba, domin su sami ceto. Kuma saboda wannan ne Allah zai aiko musu da ruɗu mai ƙarfi, domin su gaskata ƙarya: Domin a hukunta dukan waɗanda ba su gaskata gaskiya ba, sai dai suka ji daɗin rashin adalci. 2 Tassalunikawa 2:10–12.

Muna ƙoƙarin nuna matsayin Iliya a matsayin alama dangane da tarihohin da suka yi daidai na ƙahon Furotesta da ƙahon Jamhuriyanci a lokacin da masarauta ta shida ta annabcin Littafi Mai Tsarki take mulki. Wahalar haɗa dukan batutuwan shekara ta 1863 wuri guda ta fuskar annabci, akalla a gare ni, ita ce layuka iri-iri masu alaƙa da juna waɗanda suke kusantar manufar “mantiki mai karkacewa”. Mantiki kai tsaye shi ne koyausha hanya mafi kyau ta bi, amma gano gaskiyoyin Allah da dangantakar waɗannan gaskiyoyin da juna aiki ne mai wuya, gama ana same su a cikin Littafi Mai Tsarki “nan kaɗan can kaɗan.”

Wa zai koya wa ilimi? kuma wa zai sa ya fahimci koyarwa? waɗanda aka yaye daga nono, waɗanda kuma aka janye daga kirji. Gama dole ne umarni ya kasance a kan umarni, umarni a kan umarni; layi a kan layi, layi a kan layi; kaɗan a nan, kaɗan kuma a can. Ishaya 28:9, 10.

Haka kuma aiki ne mai wahala sa’ad da masu sauraron da kuke nufi suka ƙunshi waɗanda suka saba da muhimman gaskiyoyin da kuke magana a kansu, amma wasu kuwa sababbi ne ga dukan abin. Kusan dukan gaskiyoyin da nake niyyar yin bayani a takaice a cikin wannan makala, ana iya samunsu a cikin Allunan Habakkuk. Don tsoron kada in yi kamar ina amfani da “hankali mai zagaye”, zan gaya muku inda za mu dosa tun kafin mu kai can a zahiri.

A shekara ta 1863, Adventism na Millerite na Laodicea ya kafa siffar kishi. Siffar kishi tana wakiltar ta farko cikin ƙarnoni huɗu na Adventism na Laodicea.

Sa’an nan ya ce mini, Dan mutum, ka ɗaga idanunka yanzu zuwa wajen arewa. Sai na ɗaga idanuna zuwa wajen arewa, sai ga shi, a wajen arewa, a ƙofar bagaden, wannan siffar kishi tana bakin shiga. Ezekiyel 8:5.

An wakilci tsararraki huɗu na cocin Adventist na Rana ta Bakwai a wurare dabam-dabam na Nassi, amma ina amfani da Ezekiyel sura ta takwas a matsayin babban abin komawa gare shi. Dalilin wannan kuwa shi ne cewa sura ta takwas tana kaiwa zuwa sura ta tara. A cikin Ezekiyel tara, an kwatanta hatimtar mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu, kuma a cikin Testimonies, juzu’i na biyar, ‘Yar’uwa White ta bayyana wannan gaskiya a sarari. A cikin bayanar ‘Yar’uwa White ta yi magana a sarari game da rukuni biyu na masu sujada a Urushalima a lokacin da ake yin hatimtar. Ezekiyel ma haka yake yi, kuma an wakilci rukunin da ba sa karɓar hatimin a sura ta takwas.

“Waɗanda ba sa jin baƙin ciki saboda koma-bayan ruhaniyarsu ta kansu, kuma ba sa makoki saboda zunuban waɗansu, za a bar su ba tare da hatimin Allah ba. Ubangiji ya ba manzanninsa

umarni, wato mutanen da suke da makaman kisa a hannuwansu: ‘Ku bi bayansa ta cikin birnin, ku karkashe: kada idonku ya tausaya, kuma kada ku ji kai: ku hallaka gaba daya tsofaffi da matasa, ’yan mata, da kananan yara, da mata: amma kada ku kusaci kowane mutum wanda yake da alamar; kuma ku fara daga Wuri Mai Tsarkina. Sai suka fara daga dattawan da suke a gaban gidan.’

“A nan muna ganin cewa coci—wato Wuri Mai Tsarki na Ubangiji—ita ce ta fara jin bugun fushin Allah. Tsofaffin maza, waɗanda Allah ya ba babban haske kuma waɗanda suka tsaya a matsayin masu tsaron moriyar ruhaniya ta mutanen, sun ci amanar amana da aka danka musu. Sun dauki matsayin cewa ba lallai ne mu sa ran mu’ujizai da bayyananniyar nuna ikon Allah kamar a kwanakin dā ba. Zamani ya canja. Waɗannan kalmomi suna karfafa rashin bangaskiyarsu, kuma suna cewa: Ubangiji ba zai yi alheri ba, kuma ba zai yi mugunta ba. Yana da jinkai kwarai da zai hukunta mutanensa da shari’a. Ta haka ne “‘Salama da kwanciyar rai’” ya zama kiran mutanen da ba za su kara daga muryarsu kamar faho ba domin su nuna wa mutanen Allah laifofinsu da kuma wa gidan Yakubu zunubansu. Waɗannan karnuka bebaye da ba sa yin haushi su ne waɗanda za su ji adalcियar ramuwar gayyar Allah da aka bata wa rai. Maza, ’yan mata, da kananan yara dukansu suna hallaka tare.” Testimonies, juzu’i na 5, 211.

Babi na takwas yana kwatanta waɗanda suke cikin Urushalima—“Ikilisiya” a karni na huɗu cikin karnoni huɗu—waɗanda aka wakilta da suna rusuna wa rana.

Sa’an nan ya kai ni cikin fili na ciki na gidan Ubangiji; ga shi kuwa, a bakin kofar haikalin Ubangiji, a tsakanin shirayin gaban haikali da bagaden hadaya, akwai kamar maza ashirin da biyar, bayansu kuwa suna fuskantar haikalin Ubangiji, fuskokinsu kuma suna fuskantar gabas; suna kuma sujada ga rana wajen gabas. Sai ya ce mini, Ka ga wannan, ya ɗan mutum? Ashe kananan abu ne ga gidan Yahuza su aikata abubuwan bankyama da suke aikatawa a nan? gama sun cika kasar da tashin hankali, suka sāke komawa su tsokane ni zuwa fushi; ga shi kuma, suna kai reshe ga hancinsu. Saboda haka ni ma zan yi mu’amala da su cikin hasala: idona ba zai ji tausayinsu ba, ba kuwa zan yi jinkai ba; ko da yake kuma sun yi kuka a kunnuwana da babbar murya, duk da haka ba zan saurare su ba. Ezekeyel 8:16–18.

Kamar yadda yake game da mugun rahoton ’yan leken asiri goma, shugabanni ashirin da biyar na tawaye waɗanda suke bauta wa rana sun “fusata” Ubangiji. Dokar Lahadi ita ce “ranar fusatarwa” wadda annabawa suka nuna gaba gare ta. Babi na tara ya bayyana waɗanda suke karɓar hatimin Allah a wannan lokaci ɗaya, gama kawai yana maimaitawa ne yana kuma faɗaɗa abin da ke cikin babi na takwas.

“Wannan hatimtar bayin Allah [Wahayi bakwai] ita ce guda ɗaya da aka nuna wa Ezekeyel a cikin wahayi.” Testimonies to Ministers, 445.

A cikin shekara ta 1863, karni na farko na Adventism na Laodicea ya fara yawo cikin jeji. Tarihin annabci da ke nuna hoton kishi a shekarar 1863, shi ne ɗan maraƙin zinariya na Haruna. Halayen annabci na ɗan maraƙin zinariya su ne cewa hoto ne na dabba, kuma zinariya ce. Zinariya alama ce ta Babila, saboda haka ɗan maraƙin zinariya na Haruna shi ne hoton dabbar Babila. Ana ayyana hoton dabbar ne kawai a matsayin haɗuwar coci da jiha, tare da coci ce ke iko da wannan dangantaka.

“Amma menene ‘surar ga dabbar’? kuma ta yaya za a kafa ta? Dabbar mai kaho biyu ce ke yin surar, kuma sura ce ga dabbar. Haka kuma ana kiranta surar dabbar. Saboda haka, domin mu san yadda surar take da kuma yadda za a kafa ta, dole ne mu binciki siffon dabbar kanta—wato fafaroma.”

“Sa’ad da cocin farko ta gurɓace ta wurin kaucewa daga sauƙin bishara kuma ta karɓi al’adu da ibadun arna, sai ta rasa Ruhu da ikon Allah; kuma domin ta mallaki lamiran mutane, sai ta nemi goyon bayan ikon mulkin duniya. Sakamakon haka shi ne papacy, wato coci wadda ta mallaki ikon ƙasa kuma ta yi amfani da shi don ciyar da manufofin gaba, musamman domin hukunta ‘bidi’a.’ Domin Amurka ta kulla siffar dabbar, dole ne ikon addini ya mallaki gwamnatin farar hula har ikon ƙasa ma coci za ta yi amfani da shi wajen cim ma manufofin.”  
The Great Controversy, 443.

An gina maruƙin da Haruna ya yi a lokacin da Musa yake karɓar Dokoki Goma. Umarni na biyu ya hana bautar gumaka, kuma ya haɗa da wani ɓangaren bayani game da halin Allah, sa’ad da yake bayyana Allah a matsayin Allah mai kishi.

Kada ka yi wa kanka wani sassakakken gunki, ko kuwa kamannin wani abu da yake cikin sama a can bisa, ko da yake cikin ƙasa a can ƙasa, ko da yake cikin ruwa a farkashin ƙasa: Kada ka rusuna musu, ko ka bauta musu: gama ni Ubangiji Allahnka Allah ne mai kishi, mai hukunta laifin iyaye a kan ‘ya’ya har tsara ta uku da ta huɗu na masu ƙina; Kuma mai nuna jinkai ga dubbai na masu ƙaunata, masu kiyaye umarnaina. Fitowa 20:4–6.

Siffar ɗan maraƙin zinariya na Haruna, kasancewarta gunki, tana wakiltar siffar kishi, gama ta haifar da fushin adalci wanda ya tilasta Musa ya jefar ya kuma fasa alluna biyu na farko na Dokoki Goma. Muna nufin mu nuna cewa jabun taswirar 1863 an wakilta ta wurin ɗan maraƙin zinariya na Haruna. Kishin Allah ya bayyana a kan ɗan maraƙin zinariya na Haruna, gama ɗan maraƙin zinariyar ya wakilci allahn karya. Maraƙin shi ne wakilcin jabun Allah. Haruna ya yi shela cewa yana wakiltar allolin da suka cece su daga bautar Masar. Alluna biyun da Musa ya fasa a cikin wannan tarihi dai, sun kasance “kwafi” na halin Allah na gaskiya, Allah wanda da gaske ya fito da su daga Masar. Jabun taswirar da aka yi a 1863, siffar kishi ce, gama ta karya alluna biyu na Habakkuk sura ta biyu ta wurin cire sau bakwai na rantsuwar Musa.

“Na ga cewa jadawalin 1843 an shiryar da shi ne ta hannun Ubangiji, kuma bai kamata a sauya shi ba; cewa lambobin sun kasance yadda Ya so su kasance; cewa hannunsa yana bisansu, ya kuma boye kuskure a cikin wasu daga cikin lambobin, domin kada kowa ya gan shi, har sai da aka ɗauke hannunsa.” Early Writings, 74, 75.

Bugu da ƙari, Ellen White ta ƙara wa umurnin kada a canja jadawalin 1843, tare da kayyadaddun kalmomin “sai dai ta wurin wahayi.”

“Na ga cewa tsohon jadawalin nan Ubangiji ne ya jagorance shi, kuma cewa ba wani adadi a cikinsa da ya kamata a canja sai ta wurin wahayi. Na ga cewa adadawan da suke a cikin jadawalin sun kasance yadda Allah yake so su kasance, kuma cewa hannunsa yana bisa gareshi, ya kuma boye wani kuskure a cikin wasu daga cikin adadawan, domin kada kowa ya gan shi sai an ɗauke hannunsa.” Spalding and Magan, 2.

James da Ellen White suna zaune tare da iyalin Otis Nichol a lokacin da iyalin Nichol suka shirya suka kuma wallafa jadawalin 1850. Abu dāya kaḍai da aka “canja” a cikin jadawalin 1850 shi ne, an yi amfani da shekarar ‘1844’ don maye gurbin shekarar ‘1843,’ wadda aka nuna a kan jadawalin 1843. Abu dāya kaḍai da aka “canja” shi ne gyaran “kuskuren” da Allah ya tsare hannunsa a kai. Wahayi na annabiyar yana cikin gidan da kansa inda aka “canja” jadawalin 1843 ya zama jadawalin 1850, kuma lokuta bakwai na Firistoci sura ta ashirin da shida suka ci gaba da kasancewa a rubuce a kan wancan jadawali, kamar yadda suka kasance a kan jadawalin 1843.

Umarni na biyu ya kunshi wani ɓangare na wannan wuyar warwarewar annabci, domin yana bayyana cewa Allah yana kirga tsararraki har sai ya kai ziyarar hukunci a kan muguntar da aka aikata. Shekara ta 1863 ta fara ta farko cikin tsararraki huɗu na cocin Adventist na Rana ta Bakwai, domin a wannan lokaci ne motsin Millerite ya kare.

Alluna biyu na Dokoki Goma suna misalta alluna biyu na Habakkuk, amma kuma suna misalta gurasa biyu na kaḍawa na Fentikos, waɗanda su ne kaḍai hadaya a cikin hidimar haikalin da ta kunshi zunubi. Bayyanuwar ikon Allah a wajen ba da Dokoki Goma, bayyanuwar ikon Allah a lokacin zubowar Fentikos, da bayyanuwar ikon Allah a cikin tarihin jadawalai biyu na Millerites, duk suna misalta bayyanuwar karshe ta zubowar Ruhu Mai Tsarki a cikin ruwan sama na karshen zamani. Gurasa biyu na kaḍawa na Fentikos suna wakiltar mutum dubu ɗari da arba’in da huɗu waɗanda ake ɗaukaka a matsayin tuta a lokacin ruwan sama na karshen zamani.

Gurasa biyu na rafuman Fentikos ɗin ya kamata a shirya su da “yisti”, wanda yake wakiltar zunubi, amma an hallaka yistin ta hanyar aikin gasa.

A halin da ake ciki kuwa, sa’ad da taron mutane marar adadi ya tattaru, har suna tattake juna, ya fara ce wa almajiransa da fari: Ku yi hattara da yistin Farisiyawa, wato munafunci. Luka 12:1.

Gurasa na kaḍawa hadaya ce ta nunan fari.

Za ku fito da burodi biyu na kaḍawa daga mazaunanku, na kashi biyu cikin goma; za su kasance na garin alkama mai laushi; za a gasa su da yisti; su ne nunan fari ga Ubangiji. Lawiyawa 23:17.

Mutane dubu ɗari da arba’in da huɗu su ne hadayar ’ya’yan fari a cikin kwanaki na karshe.

Sai na duba, ga kuma, wani Dan Rago yana tsaye a kan Dutsen Sihiyona, tare da shi kuwa dubu ɗari da arba’in da huɗu, suna da sunan Ubansa a rubuce a goshinsu. Sai na ji wata murya daga sama, kamar karar ruwaye masu yawa, kuma kamar karar wata babbar tsawa; na kuma ji muryar masu busa garayu suna busa garayunsu. Suka kuwa rera kamar sabuwar waƙa a gaban kursiyin, da kuma a gaban halittu huɗu, da dattawan; ba kuwa wanda zai iya koyon wannan waƙa sai dubu ɗari da arba’in da huɗu nan kaḍai, waɗanda aka fanko daga duniya. Waɗannan su ne waɗanda ba su kanzantu da mata ba; gama su budurwai ne. Waɗannan su ne masu bin Dan Ragon a duk inda ya tafi. Waɗannan ne aka fanko daga cikin mutane, su zama nunan fari ga Allah da kuma ga Dan Ragon. A bakunansu kuma ba a sami ruɗu ba: gama su marasa aibi ne a gaban kursiyin Allah. Ru’ya ta Yohanna 14:1–5.

Ajin masu sujada na kwanaki na ƙarshe waɗanda ba za su taɓa mutuwa ba, waɗanda Iliya yake wakilta, za su kasance sun yi nasara gaba ɗaya a kan zunubi; gama wutar tsarkakewa da Manzon Alkawari yake kawo musu tana ƙonewa sarai, tana kuma kawar da yisti daga 'ya'yan Lawi.

Ga shi, zan aiko da manzona, kuma zai shirya hanya a gabana: kuma Ubangiji, wanda kuke nema, zai zo haikalinsa farat ɗaya, wato manzon alkawari, wanda kuke jin daɗinsa: ga shi, zai zo, in ji Ubangijin runduna. Amma wa zai iya jure ranar zuwansa? kuma wa zai tsaya sa'ad da ya bayyana? gama yana kama da wutar maƙera mai tsarkakewa, kuma kamar sabulun mai wanki: Kuma zai zauna kamar mai tsarkakewa da mai tsabtace azurfa: kuma zai tsarkake 'ya'yan Lawi, ya kuma tace su kamar zinariya da azurfa, domin su miƙa wa Ubangiji hadaya cikin adalci. Sa'an nan hadayar Yahuza da Urushalima za ta zama abin jin daɗi ga Ubangiji, kamar a kwanakin dā, kuma kamar a shekarun da suka shudɗe. Malachi 3:1–4.

Hadayar da take “kamar kwanakin dā” ita ce hadayar girgizawa ta Fentikos mai gurasa biyu. An ɗaga ta a matsayin hadaya, tana bayyana annabawa biyu waɗanda aka kashe a kan tituna, sa'an nan kuma aka ɗaga su zuwa sama a matsayin tuta, a farkon rikicin dokar Lahadi.

Sa'ad da Haruna ya ƙera ɗan maraƙinsa na zinariya, sai ya furta cewa wannan ɗan maraƙin su ne allolin da suka fito da su daga Masar, sa'an nan ya shelanta idi ga Ubangiji.

Sai ya karɓa daga hannunsu, ya siffanta shi da kayan sassaka, bayan ya yi shi ɗan maraƙi na zubi; sai suka ce, Waɗannan su ne allolinka, ya Isra'ila, waɗanda suka fito da kai daga ƙasar Masar. Da Haruna kuwa ya ga haka, sai ya gina bagadi a gabansa; Haruna kuma ya yi shela, ya ce, Gobe idi ne ga Ubangiji. Fitowa 32:4, 5.

Sa'ad da masarautar arewacin Isra'ila ta balle daga masarautar kudancin Yahuza, Yerobowam, sarkin Isra'ila na fari, da gangan ya shigar da tsarin ibada na ƙarya a birane biyu, ya furta irin wannan magana da Haruna ya yi, yana iƙirarin cewa maruƙansa biyu na zinariya su ne allolin da suka fito da su daga Masar, kuma ya kafa idin ƙarya kamar yadda Haruna ya yi.

Sai Yerobowam ya ce a zuciyarsa, Yanzu mulkin zai koma gidan Dawuda: idan wannan jama'a suka haura su yi hadaya a gidan Ubangiji a Urushalima, sai zuciyar wannan jama'a ta sāke juyawa zuwa ga ubangijinsu, wato, zuwa ga Rehobowam sarkin Yahuza; za su kashe ni kuma, su koma wurin Rehobowam sarkin Yahuza. Saboda haka sarki ya nemi shawara, ya kuma yi maruƙa biyu na zinariya, ya ce musu, Ya yi muku yawa ku riƙa haura zuwa Urushalima: ga allolinku, ya Isra'ila, waɗanda suka fito da kai daga ƙasar Masar. Ya kafa ɗaya a Betel, ɗayan kuma ya sa a Dan. Wannan abu kuwa ya zama zunubi: gama jama'a suka tafi su yi sujada a gaban ɗayan, har zuwa Dan. Ya kuma gina gidan wuraren tudu, ya kuma naɗa firistoci daga cikin mafi ƙaskancin mutane, waɗanda ba daga cikin 'ya'yan Lawi ba ne. Yerobowam kuwa ya kafa biki a wata na takwas, a rana ta goma sha biyar ga watan, kamar bikin da yake a Yahuza, ya kuma miƙa hadaya a bisa bagade. Haka ya yi a Betel, yana yi wa maruƙan da ya yi hadaya; ya kuma sa a Betel firistocin wuraren tudun da ya yi. Haka ya miƙa hadaya a bisa bagaden da ya yi a Betel a rana ta goma sha biyar ga wata na takwas, wato, a cikin watan da ya ƙago daga zuciyarsa; ya kuma kafa biki ga 'ya'yan Isra'ila; ya miƙa hadaya a bisa bagade, ya kuma ƙone turare. 1 Sarakuna 12:26–33.

Dan na nufin hukunci, kuma yana wakiltar wani hali; Bethel na nufin gidan Allah. Kamar yadda yake da tawayen Haruna haka ma da na sarki Yerobowam, alamomin suna bayyana haɗuwar coci da kasa wadda daga karshe take faruwa a lokacin dokar Lahadi a cikin Amurka.

Dokar Lahadi tana faruwa a karshen Adventism, kuma a farkon Adventism, motsin nan, wanda aka riga aka gane shi a matsayin kahan Furotesta a lokacin bazazar shekara ta 1844, ya haɗu bisa doka da kahan Republican. Saboda haka, tawayen Haruna da Yerobowam yana wakiltar duka 1863, da kuma Dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba.

Dalilin da ya sa Manzon alkawari yake tsarkake “’ya’yan Lawi” ba wata kabila dabam ba, shi ne domin a lokacin tawaye na ɗan maraƙin zinariya na Haruna, Lawiyawa ne suka tsaya tare da Musa. Saboda amincinsu, aka sa su a wancan lokaci su zama kabilar da ke wakiltar firistoci, darajar da tun da farko an tsara ta ta kunshi ’ya’yan fari na kowace kabila. Wannan ne ya sa Yerobowam ya tabbatar cewa firistocinsa na jabu ba daga ’ya’yan Lawi suke ba, a maimakon haka kuwa ya naɗa firistocinsa “daga cikin mafi kaskanci na jama’a, waɗanda ba daga cikin ’ya’yan Lawi suke ba.”

’Ya’yan Lawi su ne waɗanda ake tsarkakewa da wuta a matsayin tuta, ko haɗayar girgizawa, a lokacin rikicin dokar Lahadi. Tarihin rikicin dokar Lahadi a kwanaki na karshe ya sami alama a cikin rikicin shekarar 1863, lokacin da kahan Furotesta da aka saba ganowa a wannan sabon lokaci ya zama a haɗe da doka da kahan Republican. Muna da ƙarin layin tarihi guda ɗaya da za mu yi magana a kai kafin mu fara yin aiki ta cikin ayoyin da muka ambata yanzu.

Wannan layin shi ne shekarar 1856, kuma za mu tattauna wannan a maƙalarmu ta gaba.

“Zuwan Almasihu a matsayin babban firist ɗinmu zuwa Wuri Mafi Tsarki, domin tsarkake Haikalin, kamar yadda aka nuna a Daniyel 8:14; da zuwan Dan Mutum zuwa ga Tsohon Kwanaki, kamar yadda aka gabatar a Daniyel 7:13; da kuma zuwan Ubangiji zuwa Haikalinsa, wanda Malaki ya yi annabci game da shi, dukkansu bayanai ne na abu guda ɗaya; kuma wannan ma an wakilta shi ta wurin zuwan ango zuwa bikin aure, kamar yadda Almasihu ya bayyana a cikin misalin budurwai goma, a Matiyu 25.” The Great Controversy, 426.